

Overweging

(bij Genesis 14, 18-20 en Lucas 9, 11b-17)

Op sacramentsdag verwacht je eigenlijk de lezing over Jezus en zijn leerlingen aan het laatste avondmaal. Maar die tekst horen we vandaag niet. Wel twee andere verhalen over het delen van brood. De eerste lezing, over die priester-koning Melchisedek, is niet zo bekend. Net als Melchisedek zelf trouwens, hij duikt hier even op in het verhaal van Abram en verder vernemen we niets meer van hem. Een priester-koning van Salem, sjaloom klinkt daarin door, de koning van de vrede dus. *Die* koning spreekt een zegenwens uit en biedt brood en wijn aan. Dat klinkt ons wel heel bekend in de oren... Het lijkt een voorafbeelding van iemand die veel later op diezelfde plek optreedt (Salem heet dan inmiddels Jeru-salem). en die ook brood en wijn zegent en aanbiedt: Jezus van Nazaret.

Jezus treffen we in de tweede lezing aan op een ‘eenzame plek’ waar hij tot de menigte spreekt over het Rijk Gods, en zieken geneest. Woord en daad zijn bij Jezus altijd één: het is niet alleen zeggen, maar vooral ook doen. Daar zijn de leerlingen nog niet zo goed in, blijkt kort daarna. ‘Geef je hun maar te eten.’ ‘Maar we hebben bijna niets...’ Ik hoor Jezus bijna denken: ach jullie kleingelovigen, hoe vaak moet ik het nog zeggen? Jezus neemt wat er voorhanden is, spreekt er de zegen over uit en laat het uitdelen. En er is over! Heel veel zelfs... Jezus vertrouwt op de genade van de God van Israël, zijn vader-god, en legt het lot van allen in diens hand. God heeft immers de naam dat hij ons zal voorzien van al wat we nodig hebben. Jezus zal later, op die laatste avond voor zijn dood, nogmaals brood breken, zegenen en uitdelen. Hijzelf wil als brood worden gebroken en uitgedeeld zegt hij erbij. Dat moment vieren en gedenken wij hier iedere zondag. En we hopen dat als wij hier rondom de tafel verzameld zijn, de gezindheid van Jezus in ons komt. Dat wij gesterkt door het brood de kracht vinden om zijn voorbeeld na te volgen. In woord en daad. Want als alleen bidden en zegenen genoeg zouden zijn, dan waren honger en oorlog al lang uit de wereld...

Het mysterie van zo’n verhaal over broodvermenigvuldiging, of over wat er nu precies gebeurt bij de eucharistie, het laat zich moeilijk door ons vangen. We krijgen er onze vinger niet echt achter. Maar toen ik bezig was met deze verhalen, merkte ik dat er als vanzelf liedteksten in me opkwamen. Tekstdichters kunnen het geheim soms mooi bevragen en verwoorden. Neem nu bijvoorbeeld *“Wie heeft brood genoeg voor zo grote hongerige menigte?”* In antwoord op die vraag roept de tekst op om recht te doen aan allen, de aarde te delen. *“Mens doe goed”*, staat er, *“breng dood tot staan.”* Geheel in lijn met wat Jezus zegt en doet overigens. Een oproep tot navolging, om zo te komen tot dat Rijk van God waar Jezus het steeds weer over heeft. Niet ‘ikke, ikke’, maar delen van je overvloed met wie niets hebben. Gelukkig zien we nog dagelijks om ons heen dat mensen hier gehoor aan geven. De opvang van vluchtelingen uit het nog altijd in oorlog verkerende Oekraïne, is er een mooi voorbeeld van. De compassie met

de slachtoffers van de zinloze 'bijzondere militaire operatie' van Poetin, lijkt geen grenzen te kennen. Mensen staan bijna te trappelen om iets te kunnen doen. Een aantal vluchtelingen wordt hiernaast gehuisvest en opgevangen. Dus wie weet kunnen ook wij ons steentje bijdragen om deze mensen weer zicht op toekomst te geven.

"Waar staat een gedekte tafel? Waar is brood dat mij verzadigt? Zonder eten ga ik dood. Wie, wie geeft mij van zijn brood?", zingt een ander lied. We hebben mensen nodig die samen met ons het brood van alledag willen breken en delen. Niet eens omdat we zelf tekortkomen, maar omdat we die ander broodnodig hebben om mens te kunnen zijn. Het gaat niet enkel om voedsel voor het lichaam, maar ook om voedsel voor de ziel. We zijn niet gemaakt om eenzaam en alleen door de wereld te gaan, ongezien en ongehoord, onoppgemerkt. Juist voor de mensen die dit lot beschoren was, neemt Jezus het telkens weer opnieuw op. Ook daarvan zingen we hier regelmatig, luister maar, u kent het vast wel: *"Tafel van Een, brood om te weten dat wij elkaar gegeven zijn."*

We zijn elkaar gegeven, mensen naar Gods beeld. Jezus belichaamde dat tot het uiterste, hij was zelfs bereid er zijn leven voor te geven. Zover hoeven wij gelukkig niet te gaan denk ik. Maar *iets* van die voorbeeldmens meenemen in ons eigen leven zou helemaal niet gek zijn. Ook wat we in het klein doen kan grote gevolgen hebben. Als we hier straks samen het brood delen, geven we daarmee te kennen in het spoor van Jezus te willen gaan, iets van zijn liefde voor ieder mens zichtbaar te willen maken in ons eigen doen en laten. In de hoop, nee in het vertrouwen, *"dat een nieuwe wereld komen zal, waar brood genoeg en liefde is voor allen."*

Moge het zo zijn.

(Arthur van Tongeren, 19 juni 2022)